

(GENDER | 16 mei t/m 20 juni 2026)

CELESTIAL BODIES

QUEERE TRANSFORMATIE DOOR DE TIJD

DEEL I

Voor 3000 v.Chr. – ca. 500 n.Chr.

GODDELIJKE TUSSENFIGUREN

CINDY – THE EARLY BLOOM

In oude beschavingen – van Mesopotamië (ca. 3000 v.Chr.) tot Griekenland en Rome (ca. 800 v.Chr. – 400 n.Chr.) – waren gender en verlangen geen vaste identiteiten. Ze verschenen via rituelen, via rollen, via geloof.

In de tempels van Inanna (een belangrijke Mesopotamische godin van liefde, schoonheid, seks en vruchtbaarheid, vereerd in Sumer, het huidige Zuid-Irak, later verbonden met Ishtar) leefden en werkten *gala*-priesters – bij geboorte als man toegewezen – in vrouwelijke rollen. Volgelingen van Cybele (een oude Frygische moedergodin van vruchtbaarheid, natuur, bergen en wilde dieren, afkomstig uit Anatolië, het huidige Turkije), de *galli*, veranderden hun lichaam en expressie als onderdeel van religieuze praktijk.

Latere mythologie verwijst naar Hermaphroditus, het kind van de Griekse goden Hermes en Aphrodite. Volgens de mythe versmolt Hermaphroditus, geboren als jongen, met de nimf Salmacis, waardoor beide seksen in één lichaam samenkwamen. Hermaphroditus werd, samen met hun goddelijke ouders, verbonden met huwelijksrituelen, vruchtbaarheid, seks en het samenvloeien van mannelijk en vrouwelijk in de Griekse verbeelding.

De natuur is vloeibaar, vervaagt grenzen tussen genders en brengt een diversiteit aan prachtige flora en fauna voort. Lelies hebben zes meeldraden om hun pollen te verspreiden, én een bovenstandig vruchtbeginsel voor bevruchting. Hun schoonheid en geur zijn ontworpen om aan te trekken.

The Early Bloom viert verleiding, sensualiteit en de schoonheid van de natuur. In essentie kan het de biologie niets schelen wat gender is. Vanaf het begin van het leven vertrouwt zij op evolutie om te bloeien – nooit oordelend, altijd voortvloeiend in iets nieuws.

Terwijl mensen discussiëren over de betekenis van gender, gaat de natuur simpelweg door met veranderen.

DEEL II

ca. 500 n.Chr. – 16e eeuw

PIJLERS VAN DE GEMEENSCHAP

PALOMA – THE WISTERIA RITUAL

Naarmate vroege beschavingen zich vormden, werden geloofssystemen religie. Rituelen werden regels.

In verschillende culturen kregen gender- en seksueel non-conforme personen rollen binnen religieuze en sociale structuren. In Zuid-Azië werden *Hijra's* erkend als een derde gender, die zegeningen en heilige rituelen uitvoerden. In Hawaï en Tahiti belichaamden *Māhū* zowel mannelijke als vrouwelijke geest, als leraren, genezers en hoeders van culturele en spirituele kennis. Ze maakten deel uit van de samenleving, maar binnen grenzen die door religie en traditie waren bepaald.

Deze look is geïnspireerd op de blauwereggen: een levend systeem van hangende trossen, allemaal verbonden met één wortel. Zoals de queer personen die het weerspiegelt, bestaat dit lichaam tussen werelden – spiritueel en fysiek. Via ritueel verbinden zij de gemeenschap met haar tradities. Zij vormen de brug tussen mensen, religie en geloof.

In deze periode wordt queerness niet afgewezen, maar toegestaan – zolang het een functie vervult.

DEEL III

16e – 20e eeuw

ONDER CONTROLE

OKLA – THE MYCELIUM NETWORK

Voordat queerness uit het openbare leven werd geduwd, werd het geleidelijk herschreven – via wetgeving, monotheïstische religie en geneeskunde – tot iets dat gecontroleerd, gecorrigeerd of uitgewist moest worden. Van vroege wetten zoals de Engelse *Buggery Act* van 1533 tot latere systemen zoals het Duitse *Paragraaf 175*, werd verlangen tussen mensen van hetzelfde geslacht onderwerp van straf, toezicht en stilte. Maar het verdween niet.

In de 18e en 19e eeuw herorganiseerde queer leven zich onder de oppervlakte. In Engeland boden *Molly houses* ruimtes waar mannen samenkwamen in privévertrekken, met namen, rollen en rituelen die niet openlijk konden bestaan. In heel Europa maakten

gemaskerde bals en gecodeerde sociale kringen herkenning mogelijk zonder expliciete verklaring – waar identiteit niet werd uitgesproken, maar gelezen via gebaren, kleding en gedrag. Dit waren geen geïsoleerde daden. Ze vormden netwerken.

Dit personage komt voort uit die conditie: niet zichtbaar, maar niet afwezig. Zoals mycelium onder de bosgrond verspreidt het zich via verbinding in plaats van blootstelling – het verbindt individuen, draagt kennis, en houdt leven in stand op manieren die niet gemakkelijk te zien of te verwijderen zijn.

Het kledingstuk weerspiegelt dit systeem. Het lichaam wordt omsloten, gevormd tot een beheerste silhouet. De doorschijnende texturen verzamelen zich en waaiëren uit aan de randen als sporen. Wat niet openlijk kan bestaan, verdwijnt niet; het transformeert. Zoals sporen leeft het voort – gedragen door de tijd, neerdalend, opnieuw opduikend en groeiend waar het kan.

DEEL IV

20e eeuw – nu

HEROVERING & OPGANG

JENDA – THE LOTUS RISING

Na eeuwen van controle veranderde er iets. In 1969 werd de Stonewall-opstand in New York een zichtbare breuklijn. Wat verborgen, bestraft of gecontroleerd was, begon zich te verzetten – publiekelijk.

Vanaf de jaren 70 organiseerden queer gemeenschappen zich, protesteerden en creëerden ruimte voor zichzelf. Pride ontstond niet alleen als viering, maar als een verklaring van aanwezigheid. Zichtbaarheid groeide, maar bracht risico's met zich mee. Tijdens de hiv/aids-crisis van de jaren 80 werden queer gemeenschappen geconfronteerd met verlies, stigma en verwaarlozing – maar bouwden ook netwerken van zorg, activisme en solidariteit die de beweging blijvend vormgaven.

Tegen het einde van de 20e eeuw en in het heden versnelden de veranderingen. Wettelijke erkenning breidde zich uit in veel delen van de wereld. Taal evolueerde. Identiteiten vermenigvuldigden zich. Queerness verschoof van iets dat door anderen werd gedefinieerd naar iets dat steeds meer van binnenuit werd bepaald.

Vandaag is identiteit niet langer iets dat wordt opgelegd. Het is iets dat wordt onderzocht en uitgedrukt.

The Lotus Rising staat in dit moment, volledig gerealiseerd. Ze dragen de geschiedenis van beperking, maar worden er niet langer door gevormd. Hun aanwezigheid is

doelbewust. Ze kiezen ervoor zichtbaar te zijn, en nemen het recht terug om zichzelf te definiëren. Een verschuiving van overleven naar auteurschap.

De look is geïnspireerd op de lotusbloem. Een lotus groeit uit modder, stijgt door water en opent zich in het licht. Lagen stof waaieren uit vanaf het lichaam en creëren een gevoel van openheid en licht. Gouden elementen volgen het oppervlak als iets dat door de tijd heen is gevormd – een geschiedenis die wordt gedragen in plaats van verborgen.

DEEL V(IDEO)

CELESTIAL BODIES

film door Peer van de Kam

De film van Peer van de Kam beweegt door vier perioden in de queer geschiedenis.

Terwijl definities en percepties verschuiven, blijft één ding constant: queer mensen zijn altijd onderdeel geweest van menselijke cultuur – soms heilig, soms verborgen, soms naar de marges geduwd, en soms in het licht gebracht.

Van vroege rituelen en mythologie, via perioden van controle en uitwissing, tot momenten van verzet en zichtbaarheid, blijft queerness zich transformeren samen met de wereld om haar heen.

Hier wordt queerness niet gezien als performance, maar als iets ritueels en terugkerends – een aanwezigheid die beweegt tussen schaduw en spotlicht.

Wat deze geschiedenissen verbindt, zijn gedeelde menselijke verlangens: naar liefde, gemeenschap, bescherming en hoop.

EPILOOG

Aan het einde van de tentoonstelling word je uitgenodigd om het ritueel te voltooien. Neem een moment om te reflecteren op wat je nu het meest nodig hebt – liefde, gemeenschap, bescherming of hoop.

Je mag een boodschap, wens of vraag achterlaten.

De Celestial Bodies zijn er niet om antwoorden te geven, maar om ruimte te houden – zoals figuren als zij dat door de tijd heen hebben gedaan.

Door verschillende levens en geschiedenissen heen is de behoefte om ons aan te passen, te volharden en naar elkaar uit te reiken altijd aanwezig geweest.

Dit is de manier om dat te erkennen.

BIOGRAFIEËN VAN DE BIJDRAGERS

OKLA is een in Rusland geboren dragartiest en multidisciplinair maker, gevestigd in Eindhoven. Sinds 2015 actief, omvat hun praktijk performance, mode, tentoonstellingsmaken en educatie, waarbij drag wordt ingezet als middel om transformatie, identiteit en de vloeiende relatie tussen zelfauteurschap en publiek imago te onderzoeken. OKLA's werk verbindt artistiek onderzoek met gemeenschapsbetrokkenheid en positioneert drag binnen hedendaagse kunst en culturele discoursen.

Geselecteerde rollen & projecten: Curator — *Metamorphosis in Motion* (2025, Pennings Foundation, Eindhoven); Host — *Epson Design Award* (2024, Eindhoven); Educator — *Drag.Laboratory* (2022, Dynamo, Eindhoven); Co-producer — *Come as Sensitive as You Are* (2022, Parktheater Eindhoven).

Cindy van der Loan is een dragartiest, producent en community builder uit Eindhoven. Sinds 2015 actief combineert haar praktijk performance, educatie en culturele productie, met een sterke focus op het creëren van toegankelijke ruimtes voor drag, queer expressie en opkomend talent. Cindy positioneert drag als een sociale, artistieke en civiele praktijk die diep in de stad is verankerd.

Geselecteerde rollen & projecten: Artist in Residence — *Cindy's CUNTAINER* (2022, Plug-In City / Philippa Horgan Agency, Eindhoven); Producer & Educator — *Drag.Laboratory* (2022, Dynamo, Eindhoven); Producer & Acteur — *Come as Sensitive as You Are* (2022, Parktheater Eindhoven); Kernlid & performer — *DayDayGay* (2018–heden, Eindhoven).

Paloma Lust is een in Maleisië geboren dragartiest, gevestigd in Nederland. Sinds 2015 verweeft haar werk traditionele Maleise culturele referenties met hedendaagse glamour. Via drag als storytelling en culturele herovering brengt Paloma Zuidoost-Aziatische narratieven naar internationale podia, waarbij ze mythologie, vrouwelijkheid en identiteit opnieuw onderzoekt.

Geselecteerde rollen & projecten: Winnaar — *Miss Travestie Holland* (2022); Vertegenwoordiger van Nederland — *Helsinki Drag Fest* (2023); Vertegenwoordiger van Maleisië & Nederland — *Miss Continental Pageant* (2024, Chicago); Producer — *Pontianak, The Drag Opera* (2026, Theater De Regentes, Den Haag).

Jenda Benda is een in Frankrijk geboren dragartiest, gevestigd in Nederland, werkend op het snijvlak van vrouwelijkheid en mannelijkheid. Als veelzijdige maker ontwerpt en produceert zij haar eigen kleding, kapsels en choreografieën, met sterke aandacht voor vakmanschap. Als 'genderbending shapeshifter' beweegt Jenda's werk tussen schoonheid en ongemak, fantasie en het unheimische.

Geselecteerde rollen & projecten: Cast — *Shrek, The Musical* (2026, Het Amsterdams Theaterhuis, Amsterdam); Cast — *La Cage aux Folles* (2025, CC Amstel, Amsterdam);

Fashion Award Winner — *Superball* (2023 & 2024, Amsterdam); Winnaar — *Drag My Vision* (2021, Eindhoven).

Jelle Pieter de Boer is een Nederlandse portret- en documentairefotograaf uit Amsterdam. Zijn werk combineert observerende diepgang met sterke visuele storytelling, waarbij identiteit, intimiteit en culturele context centraal staan. Zijn fotografie is internationaal tentoongesteld en gepubliceerd.

Geselecteerde projecten & tentoonstellingen: DRAG POWER: Gender, Pride & Glamour — CODA Museum, Apeldoorn (2019–2020); *IDA / Reines* — Nederlands Fotomuseum, Rotterdam (2018) & Fotogalerie Objektief (2018); *IDA* — Groninger Forum, Groningen (2017); *IDA* — DENF Coffee (2019).

Peer van de Kam is een Nederlandse cinematograaf wiens werk zich uitstrekt over muziekvideo's, narratieve film en visuele storytelling. Bekend om zijn collaboratieve aanpak en sterke cinematografische stem, combineert hij technische precisie met expressieve, personagegedreven beeldtaal.

Geselecteerde rollen & projecten: Regisseur / Cinematograaf — *Throwaway Lives* (muziekvideo, 2025); *Director of Photography* — *Buiten Beeld* (2025, regie: Mijn Wanjon & Kai Pulles); *Best Dutch Short* — Roze Filmdagen (2023); *Special Jury Award* — Perth Queer Film Festival (2023).